

Luật Báo chí (sửa đổi): Bổ sung chính sách phát triển báo chí, siết quản lý không gian mạng và ứng dụng AI

13:49 10/12/2025

Sáng 10/12, với 437/440 đại biểu có mặt tán thành, Quốc hội đã thông qua Luật Báo chí (sửa đổi). Bản luật mới cập nhật hàng loạt chính sách phát triển báo chí, hoàn thiện cơ chế tài chính, ưu đãi thuế, đồng thời bổ sung nhiều quy định quản lý báo chí trên không gian mạng và hoạt động ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI).

Quốc hội chính thức thông qua Luật Báo chí (sửa đổi) sau quá trình tiếp thu, chỉnh lý kỹ lưỡng nhằm phù hợp với bối cảnh chuyển đổi số và sự thay đổi sâu sắc trong mô hình hoạt động báo chí. Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa và Xã hội Nguyễn Đức Vinh nhấn mạnh, đây là bước hoàn thiện quan trọng, giải quyết những vướng mắc của Luật Báo chí hiện hành, đồng thời mở đường cho sự phát triển bền vững của hệ thống báo chí Việt Nam.

Một trong những điểm nhấn đáng chú ý của lần sửa đổi này là nội dung liên quan tới “kinh tế báo chí”. Thay mặt cơ quan thẩm tra, ông Vinh cho biết Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã tiếp thu ý kiến đại biểu và rà soát toàn bộ các quy định về cơ chế tài chính, từ đầu tư công, tự chủ tài chính đến nguồn thu hợp pháp của cơ quan báo chí tại Điều 9, Điều 20 và Điều 23 dự thảo Luật.

Ảnh minh họa

Dự thảo bổ sung quy định Nhà nước có chính sách ưu đãi thuế theo luật định. Theo Luật Thuế thu nhập doanh nghiệp, báo chí sẽ tiếp tục được áp mức thuế suất 10%, tạo điều kiện để các tòa soạn duy trì hoạt động trong bối cảnh chi phí vận hành và áp lực cạnh tranh ngày càng lớn.

Về hỗ trợ tài chính cho báo chí thực hiện nhiệm vụ chính trị và công ích, khoản 3 Điều 9 nêu rõ việc giao nhiệm vụ, đặt hàng, đấu thầu và hỗ trợ cước vận chuyển, chi phí truyền dẫn, phát sóng cho các nội dung phục vụ an ninh, quốc phòng, tình trạng khẩn cấp, thông tin đối ngoại và các nhóm đặc thù như thiếu nhi, người khiếm thính, khiếm thị, đồng bào vùng sâu, vùng xa, miền núi hay hải đảo.

Luật cũng quy định chi tiết về loại hình hoạt động và nguồn thu của cơ quan báo chí tại Điều 20. Theo đó, nguồn lực tài chính của tòa soạn có thể đến từ cơ quan chủ quản, bán báo, cấp phép sử dụng tác phẩm báo chí, quảng cáo, liên kết – dịch vụ, hoạt động tài chính, vốn góp, nhiệm vụ được giao và tài trợ hợp pháp. Một số đại biểu đề nghị làm rõ hơn nguồn thu từ hoạt động liên kết để tránh thương mại hóa nội dung. Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho biết quy định này đã được xây dựng tương đối đầy đủ, đồng thời nhấn mạnh người đứng đầu cơ quan báo chí phải chịu trách nhiệm toàn diện trong quá trình liên kết, bảo đảm đúng tôn chỉ, mục đích.

Liên quan đến cơ quan được phép thành lập báo chí, nhiều ý kiến băn khoăn về việc doanh nghiệp tư nhân và tập đoàn kinh tế nhà nước không nằm trong nhóm này. Theo giải trình của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, quy định tại khoản 1

Điều 17 vẫn kế thừa nguyên tắc quản lý thống nhất, theo đó chỉ cơ quan, tổ chức đủ điều kiện mới được thành lập cơ quan báo chí. Doanh nghiệp tư nhân và tập đoàn kinh tế không được thành lập cơ quan báo chí nhưng được phép xuất bản sản phẩm thông tin có tính chất báo chí cũng như tham gia liên kết, quảng cáo với tòa soạn trong khuôn khổ pháp luật.

Luật Báo chí (sửa đổi) lần này cũng bổ sung hàng loạt điểm mới về hoạt động nghiệp vụ và tổ chức bộ máy. Dự thảo xác định rõ các loại hình báo chí trong bối cảnh mới; quy định điều kiện hoạt động, cơ chế cấp phép, tổ chức cơ quan báo chí chủ lực đa phương tiện, văn phòng đại diện và phóng viên thường trú. Bên cạnh đó là các quy định chặt chẽ hơn về thẻ nhà báo, trách nhiệm pháp lý đối với nội dung thông tin và quyền yêu cầu cải chính, gỡ bỏ tin sai phạm trên các nền tảng.

Một trọng tâm đáng chú ý là quản lý hoạt động báo chí trên không gian mạng. Điều 29 được chỉnh lý theo hướng bổ sung biện pháp quản lý tương tự như báo chí truyền thống, đồng thời tích hợp dịch vụ trực tuyến và đảm bảo sự toàn vẹn nội dung khi đăng phát trên nền tảng số báo chí quốc gia. Lần đầu tiên, dự thảo Luật quy định rõ hành vi ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI) trong hoạt động báo chí, yêu cầu các cơ quan báo chí tuân thủ trách nhiệm khi sử dụng hệ thống AI, giao Chính phủ hướng dẫn chi tiết.

Luật Báo chí (sửa đổi) gồm 4 chương, 51 điều và sẽ có hiệu lực từ ngày 1/7/2026, kỳ vọng tạo khung pháp lý toàn diện hơn cho sự phát triển của báo chí Việt Nam trong thời kỳ số hóa.

Phương Thảo (t/h)